

3. OLDAL
ALAPÍTVÁNYI
KEZESSÉG-
VÁLLALÁS - A
FINANSZÍROZÁS
BIZTOS HÁTTERE

4. OLDAL
GAZDASÁG
A HATÁRON

7. OLDAL
VÍZGAZDÁLKODÁS
FEJLESZTÉSI
PÁLYAZAT

Interjú

STRATÉGIAI CÉL A HAZAI AGRÁRIUM MEGERŐSÍTÉSE

Milyen eredményeket ért el a magyar agrárszektor az elmúlt években? A közelünkben zajló háború milyen kihívásokat jelent az ágazat számára? Az adott helyzetben melyek a magyar agrárpolitika főbb törekvései? Milyen eszközök állnak rendelkezésre a szektor fejlődésének és finanszírozásának segítésére? Mi lehet a kedvezményes kezességvállalás szerepe? Ezekről beszélgettünk *Dr. Nagy István* agrárminiszterrel.

Hogyan értékeli a hazai agrárágazat elmúlt időszakai teljesítményét és a megvalósult beruházásokat a versenyképesség szempontjából?

Az elmúlt négy év a háború előtt is rendkívüli kihívásokkal volt terhelt. A kihívások ellenére az elmúlt ciklusban a vidéki gazdaság gerincét adó mezőgazdaság és élelmiszeripar, valamint a vidéki infrastruktúra és településkép látványos fejlődésen ment keresztül, ami kedvezően hatott a vidéki életminőségre és a vidéki térségek népességmegtartó erejére. A mezőgazdaság teljesítménye tovább növekedett. Az ágazat kibocsátása 2021-ben újabb rekordértéket ért el, 3,378 milliárd forint volt, 2018 óta 26 százalékkal növekedett. A gazdálkodók többet költenek fejlesztésekre, ami kedvező a versenyképesség és a környezeti teljesítmény szempontjából. A mezőgazdasági beruházások értéke 2021-ben 542 milliárd forint volt, ez változatlan áron 19 százalékkal haladta meg a három évvel ezelőttiét. A mezőgazdaság ágazati szintű jövedelmezősége 2018 óta 21 százalékkal nőtt. Az egyes mezőgazdasági ágazatok között természetesen jelentős különbségek vannak. A bővülő agrár-külkereskedelem pozitívan hat az értékesítési lehetőségekre, és kiemelkedő mértékben járul hozzá a nemzetgazdaság külkereskedelmének stabilizálásához. Az agrár- és élelmiszerexport 2018 és 2021 között 23 százalékkal, a külkereskedelmi többlet 24 százalékkal bővült. Az agrárexport értéke 2021-ben 10,6 milliárd euró, a külkereskedelmi többlet 3,6 milliárd euró volt.

A szomszédban most zajló háborút és a globális agrárpiacon átrendeződését hogyan éli meg az agrárium?

A jelenlegi és a következő időszakban is világszerte alapvetően meghatározza a mezőgazdaság és élelmiszeripar helyzetét, kilátásait az orosz-ukrán háború. A korábban megindult, de a háború által felerősített termék-, gáz-, energia- és műtrágyapiacokon bekövetkezett hazai és európai extrém szintű áremelkedések hatásainak és következményeinek kezelése kulcsfontosságú és központi kérdése a

kormányzati munkának. Látjuk, hogy évtizedek óta nem látott élelmezésbiztonsági kihívások jelentkeznek a világ számos pontján. Magyarországon a legtöbb alapvető élelmiszerből igen magas az önellátottsági szint, de a nemzetközi árnövekedés hatása alól mi sem tudjuk kivonni magunkat. Rendkívüli idők rendkívüli intézkedéseket igényelnek. Ennek jó példája, hogy az ellátásbiztonság fenntartása érdekében a gabona- olajos- és fehérjenövény kivitelünkre bejelentési kötelezettséget írtunk elő és ez sikeresnek minősíthető, elérte célját. A rendkívüli világgiazi kereslet ellenére sikerült elke-

DR. NAGY ISTVÁN

ÉVTIZEDEK ÓTA NEM LÁTOTT
ÉLELMEZÉSBIZTONSÁGI
KIHÍVÁSOK JELENTKEZNEK
A VILÁG SZÁMOS PONTJÁN

rülni a hazai kivitel olyan mértékű hirtelen megugrását, ami veszélyeztette volna a belső ellátást. Továbbra is komoly bizonytalanság van a mezőgazdasági termények világpiacán, a hazai árumozgások szoros nyomon követése ezért továbbra is szükséges. Ennek megfelelően két hónappal - július közepéig - meghosszabbítottuk az intézkedést. Emellett a kormány arról is döntött, hogy az élelmiszerárstopot is meghosszabbítjuk október 1-jéig.

Az adott helyzetben milyen fejlődési utakat mutat irányként az agrárpolitika, milyen irányú fejlesztésekre van szükség a kitörést szolgáló célok megvalósítására?

A következő időszakban a kormány elkötelezett célja, hogy a „Megújuló vidék, megújuló agrárium” program keretében történelmi mértékű fejlesztési lehetőséghez juttassa és megerősítse a magyar mezőgazdaságot és élelmiszeripart, a vidéki térségek gazdaságát és közösségeit. A program intézkedései közül kiemelném a mezőgazdaság és az élelmiszeripar technológiai modernizációt és kapacitásnövelést célzó fejlesztését. A modern, XXI. századi technológia, precíziós eszközök és digitális megoldások révén fenntartható módon lehet többet termelni, ami hozzájárul a versenyképességi és a környezeti fenntarthatósági szempontok közötti egyensúly megtalálásához. Jelenleg is intenzív tárgyalások folynak az Európai Bizottsággal a magyar KAP Stratégiai Tervről. Reményeim szerint egy-két hónapon belül megtörténik a terv elfogadása. Ezt követően fontos és nagyszabású feladat lesz az új támogatási rendszer 2023-as indulására való felkészülés.

Várható irányváltás az új Vidékfejlesztési Program célkitűzései terén?

A 2023 és 2027 közötti vidékfejlesztési támogatások alapvető célkitűzései hasonlóak az előző ciklusban megismertekhez, ugyanakkor előtérbe kerül néhány elem, mint például a hatékonyság és versenyképesség, az együttműködés, a környezeti és klímapolitikai célok, és a generációs megújulás. A gazdasági fejlődést szolgáló szakpolitikai célok elérésére a KAP II. pillér 51%-át tervezzük fordítani. A legfontosabb fejlesztési prioritás az erőforrás hatékony, magas hozzáadott értéket termelő mezőgazdaság és élelmiszeripar megteremtése. Emellett támogatjuk az új, innovatív és környezetbarát technológiák elterjesztését és fejlesztését. Kiemelt helyen jelenik meg a terveinkben a digitális, precíziós technológiák alkalmazásának ösztönzése, a gazdaságok digitális átállásának támogatása. Ösztönözni kívánjuk a termelőket, hogy az értékesítési lehetőségeik erősítésének érdekében államilag elismert olyan termelői integrációs szervezeteket hozzanak létre, amelyek a rajtuk keresztül eladásra szánt termékek tekintetében a felvásárlókkal folytatott ártárgyalások során kedvezőbb feltételeket tudnak elérni. Emellett a termelő és feldolgozó között meglévő hosszú távú szerződéses viszonyt kiemelten kívánjuk honorálni. A rövid ellátási lánc (REL) keretében megvalósuló együttműködések jellemzően kisebb szereplők számára jelentenek fejlődési lehetőséget. Prioritásként tekintünk a generációs megújulásra, amelyet három intézkedésen keresztül tervezünk támogatni. A vidékfejlesztési induló támogatáson túl támogatjuk majd a gazdaságátadást, és a generációs megújulás induló vidéki és fiatal erdőgazdálkodó vállalkozók támogatásával is megvalósulhat majd. A környezet- és klímabarát gazdálkodás támogatása több beavatkozáson keresztül is megvalósulni. Ezek közül is kiemelném azt, hogy az agrár-környezetgazdálkodási és az ökológiai gazdálkodást támogató kifizetések folytatódni fognak a 2021-ben megismert emelt egységköltségekkel.

Hogy ítéli meg, a krízis időszak átmeneti támogatási jogcímen alkalmazott pénzügyi eszközei, - mint például a támogatott Agrár Széchenyi termékek, Krízis Agrárgarancia Program - hatékonyan tudták segíteni az agráriumot?

A COVID-19 járvány időszakában azt láttuk, hogy a mezőgazdaság és az élelmiszeripar teljesítménye és az agrárhitelezés is tovább

bővült. A két ágazat stabilitásának megőrzésében szerepe volt annak is, hogy a gazdálkodók kedvező feltételekkel juthattak forrásokhoz, valamint a hiteltörlesztési moratórium is hathatós segítséget jelentett sokaknak. Az Európai Bizottság által meghirdetett átmeneti állami támogatási jogcím biztosította a nagyobb volumenű kedvezményes finanszírozás, illetve a finanszírozási eszközökhöz kapcsolódó költségvetési támogatások igénybevételének lehetőségét a vállalkozások számára.

A koronavírus járvány negatív hatásainak ellensúlyozása érdekében a pandémia első évében Agrár Széchenyi Kártya Folyószámlahitel Plusz néven kamat és költségmentes folyószámlahitel volt elérhető az agrárvállalkozások számára. A teljesen költségmentes konstrukciót jelenleg a leginkább rászoruló sertésstartók igényelhetik. A forgóeszköz hiteltermékhez kapcsolódó támogatások mellett a beruházások támogatása sem szorult háttérbe. Az Agrárminisztérium a koronavírus járvány nehéz gazdasági időszakában is támogatta a beruházásokat megvalósító agrárvállalkozásokat, ezért ezen időszakban is fenntartottuk a 2019-ben meghirdetett beruházási hitelekhez kapcsolódó kamattámogatási programunkat. A programban több mint 67 milliárd forint összegű beruházási hitel részesült pozitív kamattámogatási döntésben. Az átmeneti jogcímen támogatott Agrár Széchenyi Beruházási Hitel Go! iránt is nagy volt az érdeklődés. 2022. június 30-ig 53 milliárd forintot helyeztek ki ebből a hitelkonstrukcióból.

Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány kezessége felértékelődött a válság időszakában. A bankok kockázatvállalási hajlandóságát erőteljesen növelte a válság alatt is a kezesség bevonása, és ez minimális díjjal terhelte a vállalkozásokat. A Krízis Agrárgarancia Program a vidéki vállalkozások hitelhez jutási feltételein sokat javított, összesen több mint 200 milliárd Ft hitelt garantáltak a programban, és emellett a koronavírus éveiben közel 600 milliárd forint egyéb, többnyire hosszabb futamidejű hitelt garantált az alapítvány. Összességében úgy értékelem, hogy az alkalmazott finanszírozási eszközök és a hozzájuk kapcsolódó támogatások jelentős mértékben segítettek az agrárvállalkozásokat a likviditás megőrzésében, a forgóeszköz finanszírozási szükséglet biztosításában és a beruházások megvalósításában.

A folytonosságot biztosítva milyen pénzügyi eszközökre lenne a jövőben is szüksége az agráriumnak?

Az agrárágazat finanszírozását mindenképpen segíteni kell a jövőben is. A sokféle kihívás, többek között a magas inputárak, és az állapotbetegségek hatásainak ellensúlyozására megoldást kell találni. Szintén kiemelt cél a megemelt forráskeretű vidékfejlesztési támogatások önrész finanszírozásának a segítése is. A piaci alapú hitelezés költségterhe jelentősen megnehezíti a finanszírozást, különösen akkor, amikor a piaci környezet ennyire volatilis. A kedvező tapasztalatok alapján, a folytonosságot is szem előtt tartva, a tárca alapvetően az említett finanszírozási eszközök további fennmaradásával számol, a kapcsolódó támogatások mértékéről pedig a rendelkezésre álló költségvetési források függvényében a közeljövőben születik döntés. Magyarországon elsőként a mezőgazdaság, az élelmiszeripar, az élelmiszer kis- és nagykereskedelem, illetve az agráriumhoz kötődő vállalkozások, östermelők számára érhető el egy új, az Európai Bizottság által az ukrán válság kapcsán bevezetett átmeneti támogatási jogcímen adható kedvezményes kezességvállalás is, amely 2022. július 1-től 2022. év végéig az AVHGA Krízis Agrárgarancia Programjának II. szakasza keretében igényelhető. A tárca is használni kívánja az új átmeneti krízis támogatási jogcímet, amely 35.000 euró összegű támogatás igénybevételét teszi lehetővé a mezőgazdasági vállalkozások számára. A megemelkedett takarmányárak miatt jelenleg nehéz helyzetben lévő sertés ágazat számára kiemelten fontosnak tartjuk a kamat- és költségmentes forgóeszköz finanszírozás meghosszabbítását az év végéig.

Támogatás

ALAPÍTVÁNYI KEZESSÉGVÁLLALÁS - A FINANSZÍROZÁS BIZTOS HÁTTERE

A jelenlegi átalakuló gazdasági környezetben a vidéki, illetve az agrárvállalkozások mindennapi működése és fejlesztéseinek megvalósítása több bizonytalansággal néz szembe. Erre tekintettel a hitelező bankok is újabb pénzügyi megoldásokat igyekeznek kidolgozni az agrárszektor finanszírozására. A magyar agrárium zökkenőmentes forrásellátásában az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány (AVHGA) kezessége is meghatározó szerepet játszik. Feladata, hogy segítse a vidéki és agrárvállalkozások finanszírozását, hitelhez jutását. Az alapítvány intézményi kezességet, más néven hitelgaranciát nyújt, a vállalkozások fedezeti háttérének megerősítésével segíti azok hitelhez jutását. A fedezet megerősítése a bankok számára biztosítékot jelent a kihelyezett hitel megtérül-

lésére, ezért kockázatosabbnak tűnő üzletek, projektek finanszírozását is vállalják, vagy nagyobb összegű hitelt hajlandók adni és hosszabb törlesztési futamidőt biztosítanak. Sok vállalkozó és beruházás esetében ugyanis nemcsak a hitel összege meghatározó jelentőségű, hanem az is, hogy mennyi idő alatt kell azt visszafizetni.

Az AVHGA kockázatvállalási hajlandósága magas, ügyletei mögött ugyanis állami viszontgarancia áll. Az alapítvány által nyújtott pénzügyi védőháló révén a bank és a gazdálkodó között létrejött hitelügyletek kockázatainak 80, kivételesen 90 százalékát is átvállalhatja a garanciaszervezet. Az AVHGA mint az adóstól független szereplő segít abban, hogy a bizonytalanabb időszakokban is fennmaradjon a bankok bizalma a vidéki gazdaság, az agrárszektor napi és fejlesztési ügyleteinek hitelezésében. Az AVHGA által garantált hitelek fennálló állománya 2022 első negyedében meghaladta az 511 milliárd forintot, és mintegy 24 ezer ügyletet biztosít. Az alapítványi kezességvállalás révén az elmúlt években több tízezer vállalkozás és gazdálkodó kapcsolódhatott be a finanszírozás vérkeringésébe. Az agrárhitelek harmada mögött ott áll az AVHGA kezessége. Alapvető fontosságú, hogy a finanszírozó bankok szerepvállalása a vidéki és agrárvállalkozások hitelezésében a mostani (például piaci, logisztikai, állategészségügyi, inflációs stb.) kockázatokkal nagyobb mértékben sújtott időszakban is megőrizhető legyen. A hitelintézeti kockázat döntő hányadát átvállaló alapítványi kezességnek az eddigienél is nagyobb szerepe lehet a vállalkozások finanszírozásának javításában.

Támogatás

A TAVASZI FAGYKÁRMEGELŐZÉS TÁMOGATÁSA

A Vidékfejlesztési Program „Tavaszi fagykár megelőzésére szolgáló beruházások támogatása” című (VP3-5.1.1.1-21 kódszámú) felhívása keretében 2022. június 15-től ismét lehetőség nyílt támogatási kérelmek benyújtására. A konstrukció célja a fagykár elleni védekezés támogatása, az abból fakadó termelési kockázatok csökkentése. A mezőgazdasági termelők számára magas költséggel járó kármegelőző beruházások megvalósításához vehető igénybe a támogatás. Azok a gazdálkodók nyújthatnak be támogatási kérelmet, amelyek minimum 6000 euró STÉ (Standard Termelési Érték) üzemmérettel rendelkeznek és árbevételüknek legalább fele mezőgazdasági tevékenységből származik. A pályázatban elszámolható a tavaszi fagykár megelőzését szolgáló eszközök, berendezések, technológiák beszerzése és telepítése. Így rögzített (telepített) vagy mobil (áttelepíthető) légkeverő berendezések, autonóm hőtermelő berendezések (fagyvédelmi kályhák, más fűtőberendezések), továbbá vontatott hőtermelő vagy légkeverő gépek (füstölő, ködképző berendezések, légkeverő, valamint fagyvédelmi gépek)

rendszerbe állítása. Az igényelhető vissza nem térítendő támogatás mértéke - egyéni és kollektív projekt esetén is - az elszámolható költségek 80 százaléka lehet, de az elnyert támogatás nem haladhatja meg a 100 millió forintot. A pályázatokat - több beadási szakaszban - 2022. július 26-ig lehet benyújtani.

Interjú

GAZDASÁG A HATÁRON

Vas megye egyik ismert agrárvállalkozója Marlovics Norbert, aki Szombathely határában a legkorszerűbb gépekkel dolgozik, ám gépi szolgáltatóként a térség más gazdaságába is eljuttatja a világszínvonalú technikát.

Marlovics Norbertet Szombathely környékén az egyik legsikeresebb vállalkozónak tartják. Tevékenysége bemutatására kértük a vállalkozót.

Mindkét szülői ágon több generációs gazdálkodó család sarja vagyok - ez határozta, és határozza meg az életemet. Anyai nagyszüleim svábok voltak, az apai nagyapám jómódú gazda volt cséplőgéppel, alkalmazottakkal. 1951-ben, mint osztályidegeneket kitelepítették őket a Hortobágyra, kényszermunkahelyre. Mindenüket elvették, így - mikor véget ért a száműzetés - a szó valódi értelmében a nulláról indultak. Takarékosan élve, napról-napra gyűjtötték össze a pénzüket. Nagyapám tájékozott ember volt, már a nyolcvanas években készült a magángazdálkodásra. Neki köszönhetem, hogy a rendszerváltáskor nem kellett gépeket összeszedni, barkácsolni, mert nekünk már megvoltak, rögtön kezdhettük a gazdálkodást. A saját föld művelése mellett sok bér munkát is vállaltunk, nagy igény mutatkozott erre, hiszen az új földtulajdonosoknak szinte semmilyen gépük nem volt. A bevételeim nagy részét földvásárlásba fektettem. Most ott tartok, hogy a kezdeti 30 hektár földterületet 200 hektárra növeltem, emellett nagyobb területet bérlek és továbbra is jelentős a gépi szolgáltatás aránya. Mindig azt vallottam, hogy több lábon kell állni, amennyire lehet, diverzifikálni szükséges a tevékenységet. A gazdaság olyan szintet ért el, amikor már folyamatosan élen kell járnunk a fejlesztésben, amennyire lehet produktívan.

MARLOVICS NORBERT

MINDKÉT SZÜLŐI ÁGON TÖBB GENERÁCIÓS GAZDÁLKODÓ CSALÁD SARJA VAGYOK - EZ HATÁROZTA, ÉS HATÁROZZA MEG AZ ÉLETEMET.

Mit jelent Önöknél ez esetben a produktivitás?

Minden fejlesztésnél pontosan kiszámolom, mennyibe kerül és milyen eredménynövekedés várható. Ilyen számítások alapján döntöttem egy precíziós szemenként vető gép mellett. Ez a gép a műtrágyát a talajban a gyökérszóna alá helyezi, és pontosan helybe juttatja a vetőmagot is, ezért mindkettőből jóval kevesebb szükséges. Ma már a repcét is szemenként vetjük, ezzel hektáronként 50-60 ezer forintot takarítunk meg, ami komoly költségcsökkentést jelent. A szemenként vető gép ára 100 ezer euró volt. Most elvetettünk 300 hektár repcét, aminél hektáronként 50 ezer forinttal számolva 15 millió forintot takarítottunk meg, ebből arányosítva úgy számolok, hogy másfél-két év alatt megtérül a gép ára. Ráadásul a vetés minőségét illetően jellemző, hogy mivel pontosabban és koncentráltabban juttatjuk a mag alá a tápanyagot, a kavicsos talajon sem volt gyengébb a kelés, a kikelt növény állománya sem ritkább, vagyis elértük, hogy lecsökkent a normál minőségű és a gyengébb talaj közti különbség.

Hogyan alkalmazkodnak a mostani gyorsan változó gazdasági környezethez?

Bár a vetésszerkezet hagyományosnak mondható, igyekszünk az „értékesebb” termények arányát növelni. Ez a gyakorlatban egyrészt a vetőmag előállítását, másrészt a szójatermesztés növelését, valamint a terület egy részén a biotermelésre való átállást jelenti. A vetőmag előállítás több munkát és figyelmet igényel, amit az árban megfizet a termeltető cég. A vetőmagból származó bevétel - a jelenlegi gazdasági helyzetben - valószínűleg növekedni fog. A biotermesztés új tevékenység a gazdaságunkban, jelenleg 130 hektár terület az átállás szakaszában van. A 200 milliós gépbeszerzési pályázatban, a már említett vetőgép mellett igyekeztünk a biotermesztésben használatos gépeket is vásárolni. A pályázat egyik eleme egy olyan kamerás sorközművelő, amely 98 százalékos pontossággal dolgozik. A bio ma már nem a kézi kapálást jelenti, ez esetben is magas technikai színvonalon lehet végezni a műveleteket. A gazdaságosságát illetően bizakodó vagyok, mert bár csökkentek a biotermékek árai, így is jóval magasabb árat kapunk értük, mint a többi termékért. Korábban a bio szója ára a kommersz áruénak a duplája volt, mára ez a felár 50-60%, de még így is bőven megéri termelni. Egyelőre csak próbáljuk a biotermesztést, meglátjuk a jövőben, hogy fog sikerülni. Gyűjtjük, elemezzük a tapasztalatokat, hiszen a biotermesztés komplex tevékenység, ami nem csak azt jelenti, hogy vegyszer nélkül termelünk, ki kell tapasztalni a különféle művelési módokat, ki kell próbálni a különböző fajtákat.

Az értéknövelés módja a tárolás és a feldolgozás is. Mit terveznek?

Pontosan tudjuk, hogy mi a vertikum kiépítésének a jelentősége, azonban nem egyszerű a megvalósítása. Jelenleg két tárolót bérlek, illetve nyertem egy pályázatot tároló építésére, ami okozott nézeteltéréseket. Sokan költöznek ki a városból, akik kizárólag üdülnék nézik a vidéket, zavarja őket, ha egy mezőgazdasági telephely van a szomszédjukban. Így jártam én is, évek teltek el a pereskedéssel, mivel a szomszédom meg akarta akadályozni az építkezést. Bár végül felépült a tároló, most a

AMIKOR MEGVETTEM EGY 30 HEKTÁROS TÁBLÁT, KIVITTEM A FIAIMAT, ÉS ELMONDTAM NEKIK, HOGY EZ MÁR AZ ÖVÉK LESZ.

használatba vételt próbálják újabb perekkel akadályozni. Az orosz-ukrán háború is bizonyítja, milyen stratégiai jelentősége van annak, hogy helyben maradjon a búza, a napraforgó, de nem értik az emberek. Én abban bízom, hogy talán egyszer itt vagy a közelben lesz a feldolgozó is.

A pénzügyi háttérrel a következőket mondta a vállalkozó:

Az MKB Bankkal harminc éve dolgozunk együtt. A kapcsolattartónk korábban egy másik pénzügyintézetnél dolgozott, majd átkerült az MKB Bankhoz, így jöttünk vele mi is. Jól látszik, hogy régi, korrekt, megbízható a kapcsolatunk, a bank mindent tud a vállalkozásunkról, sőt közreműködik a stratégia kialakításában. A mostani gépi beruházást is a bank hitelével és az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány készfizető kezességével oldottuk meg.

Korábban a földvásárlásomat is segítették, hiszen ehhez nagyobb hitelösszegre volt szükségem. Amikor megvettem egy 30 hektáros táblát, kivittem a fiaimat, és elmondtam nekik, hogy ez már az övék lesz. Azt hiszem, innentől a fiaim is a bank ügyfelei lesznek.

Hogyan hat a jelenlegi válság?

Milyen módon próbálják kivédeni?

Az input árak soha nem látott mértékben nőttek. A kukorica alá a műtrágya ára vetésterületre átszámítva a korábbi hektáronkénti 30-40 ezerről, idén 170 ezer forintra emelkedett. Az üzemanyag ára másfélszerese a korábbinak, a vetőmag ára még elviselhető a maga 4 százalékos emelkedésével, a vegyszerek árai viszont nagyon megugrottak, az általánosan használt gyomirtószer ára idén négyszeresére nőtt. Nagy gondot jelent az alkatrész beszerzése, van olyan, amit alapanyaghiány miatt hónapokig nem kapunk. Összességében körülbelül a duplájára nőnek a költségek. A 400 ezer forint/hektár költség a repcénél, ha mindent beleszámolunk, körülbelül 700-800 ezer forintra fog emelkedni. Azt gondolhatnánk, hogy a magasabb felvásárlási árak kompenzálják a kiadásaink növekedését, de a költségek sajnos ezt elviszik. Én úgy próbálom védeni a vállalkozásomat, hogy amennyi pénzt most költségként kiadok, annyit a mostani magas árakon terményben lekötök. Ha például 340 millió forint lesz a költségem, a jelenlegi kondíciókkal annyi repcére, árpára szerződök, hogy legalább a már kiadott pénz fedezve legyen, még akkor is, ha esetleg ősszel lezuhannak az árak. Abban reménykedem, hogy ha növelem a perspektivikus növények (pl.: napraforgó, szója) vetésterületét, erőteljesebben nőnek a bevételeim is. Bízom a biotermékekben, annak ellenére, hogy várhatóan Nyugat-Európában is visszafogottabb lesz a kereslet. Minden gond ellenére én továbbra is a dinamikus fejlesztés híve vagyok. Biztos, hogy most nem lehet nagyot lépni, nem is célom, inkább úgy jellemezném a mai állapotot, hogy keressük a helyünket a most alakuló új helyzetben.

Támogatás

A BORÁSZATI GÉPEK, TECHNOLÓGIAI BERENDEZÉSEK BESZERZÉSÉNEK TÁMOGATÁSA

Az Európai Mezőgazdasági Garancia Alapból a borászati gépek, technológiai berendezések beszerzéséhez igényelhető támogatásról szóló 53/2020. (X. 27.) AM rendelet alapján a hazai borászatok jelentős összegű finanszírozási forráshoz juthatnak hozzá gépek és technológiai berendezések beszerzéséhez.

A támogatható tevékenységek az alábbiak:

- a szőlőfeldolgozáshoz, mustkezeléshez, bor-, pezsgő- vagy habzóbor készítéshez, bor, pezsgő vagy habzóbor kezeléséhez, tárolásához, érleléséhez és kisereléséhez kapcsolódó, új, első üzembehelyezéssel borászati gép beszerzése, új, első üzembehelyezéssel technológiai rendszer kialakítása;
- a szőlőfeldolgozáshoz, valamint a borászati technológiához kapcsolódó, üzemben belüli anyagmozgatáshoz, anyagtovábbításhoz, raktározáshoz, illetve csomagoláshoz kapcsolódó, új, első üzembehelyezéssel borászati gép beszerzése;
- a támogatott borászati gép vagy technológiai berendezés üze-

melletését szolgáló napelem- vagy napkollektorrendszer beszerzése és üzembe helyezése.

A támogatás olyan első alkalommal üzembe helyezett borászati gépek, technológiai berendezések beszerzéséhez nyújtható, amelyek hozzájárulnak a borászati üzemek szőlőfeldolgozó, borkészítési vagy palackozási infrastruktúrájának fejlesztéséhez, valamint javítják a kérelmező versenyképességét. A 2021-2023. pénzügyi évekre vonatkozó támogatás mértéke összesen 21 millió eurónak megfelelő forintösszeg. Az elérhető támogatás a már végrehajtott borászati beruházás ráfordításainak legfeljebb 50 százaléka és maximum 100 millió forint lehet. A mostani borpiaci évben az érintett borászatoknak - a 2020. november 2. és 22. között, illetve a 2021. április 1. és 20. között benyújtott és jóváhagyott támogatási kérelmek alapján - 2022. május 2. és 31. között kellett benyújtaniuk kifizetési kérelmüket. A jogosultak részére várhatóan a nyár első felében folyósítják az elnyert támogatási összeget.

Támogatás

FŰSZERPAPRIKA-TERMELŐK ÁTMENETI TÁMOGATÁSA

A magyarországi minőségi fűszerpaprika-termelők számos gonddal kénytelenek megküzdeni. Így rendszeresen nagy mennyiségű, viszonylag olcsó, hullámozó minőségű import érkezik az országba. Jelentős mértékű a nem legális kereskedelem. A klímaváltozás következményei és a hiányos öntözés rontják a termelés hatékonyságát. A magas fajlagos termésmennyiséget biztosító vetőmagok, fajták és hibridek beszerzése gyakran akadozik. A fűszerpaprika vetésterülete szűkül, a termesztők jövedelmezősége sokszor alacsony szinten alakul.

Az előbbieket miatt, a gazdálkodási feltételek javítása érdekében a fűszerpaprika-termelők (a minőségi fűszerpaprika termelése céljából vásárolt fémszárolt vetőmag költségeinek részbeni kompenzálására) a mezőgazdasági csekély összegű (de minimis) támogatásáról szóló 37/2014. (IV. 4.) VM rendelet alapján a 2022. évben is igényelhetnek támogatást. A cél az, hogy a magas minőségű, drága vetőmagok megvásárlása ne jelentsen a termelőknek túlzott anyagi megterhelést. Az a gazdálkodó jogosult a támogatásra, amely a nyilvántartásba vételi kötelezettségének eleget tett. A támogatás mértéke a (2021. október 20. és 2022. április 30. közötti) támogatási időszakban vásárolt vagy termeltetettől, termelői csoporttól átvett, és a saját művelésében lévő földterületen teljes egészében felhasznált fémszárolt vetőmag nettó árának 75 százaléka, de kilogrammonként legfeljebb 100.000 forint. A támogatási kérelmet a 2022. május 1-je és 2022. augusztus 5-é közötti időszakban lehet benyújtani.

Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány valamennyi agrár és vidéki, mikro-, kis- és közepes vállalkozás számára nyújt készfizető kezességet a hitelezés során, melyet az alapítvánnyal együttműködő pénzügyi intézményeknél igényelhetnek.

Mit jelent a készfizető kezesség?

- A fedezetek egyik típusa.
- Az adóstól független stabil biztosíték a bankok számára.
- Csökkenti a pénzügyi intézmények kockázatát, ezáltal növeli a finanszírozási hajlandóságot.
- Támogatást jelent a vállalkozások számára, amennyiben a jogszabályi keretek a kedvezményes díjon történő kezességnyújtást lehetővé teszik.

Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány

1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 42-46. | 1392 Budapest, 62. Pf. 289
Zöld szám: 06 80 203 760 | E-mail: office@avhga.hu | www.avhga.hu

**AGRÁR-VÁLLALKOZÁSI
HITELGARANCIA ALAPÍTVÁNY**

A vidékért kezességedünk

Támogatás

LOVAS LÉTESÍTMÉNYEK FEJLESZTÉSÉNEK TÁMOGATÁSA

A Vidékfejlesztési Programban hozzáférhető az ötmilliárd forintos keretösszegű a „Nem mezőgazdasági tevékenységek diverzifikációja - Lovas létesítmények fejlesztése” című (VP6-6.4.1.1-22 kódszámú) pályázati felhívás. A kiírás alapcélja a vidéki térségekben működő mikrovállalkozások és magánszemélyek induló vagy már működő lovas tevékenységeinek támogatása, kiemelten a lovas létesítmények fejlesztésével. A támogatási konstrukció további célja a támogatásban részesülők által kialakított és működtetett szolgáltatások továbbfejlesztése, valamint a jövedelemszerzés és a foglalkoztatás erősítése.

A támogatási kérelmek benyújtására **2022. május 4. és 2022. július 12.** között volt lehetőség, öt értékelési szakaszban, a Magyar Államkincstár elektronikus felületén. A pályázónak igazolnia kellett, hogy az Országos Lótenyésztési Információs Rendszer adatai alapján, a támogatási kérelem benyújtását megelőző 24 hónapban folyamatosan legalább két ló volt a tulajdonában. Az igényelhető

támogatás maximum százmillió forint. A támogatási mérték az elszámolható költségekhez képest a projekt megvalósítási régiójától, illetve a fejlesztés által érintett település besorolásától függően 50-70 százalék. Támogatási előleg lehívására is van lehetőség. A pályázati projekt keretében kötelezően megvalósítandó tevékenység: fedett lovarda kialakítása-, létrehozása-, felújítása-, bővítése lovas pályával. Az előbbihez kapcsolódhat kiszolgáló blokkok, szociális helyiségek kialakítása, felújítása, bővítése, vagyonvédelmi beruházások megvalósítása, kiegészítő infrastruktúra fejlesztése (telekhatáron belüli út, járda, parkoló, kertépítés). Megújuló energiaforrást hasznosító technológiák kialakítására is van lehetőség (fűtési/hűtési energiaigény, használati melegvíz igény, villamos energia igény részbeni vagy teljes kielégítése megújuló energiaforrásból; napkollektorok alkalmazása, biomassza alapú és hőszivattyús rendszerek telepítése, geotermikus energia használata, napelemes rendszer kialakítása), akárcsak tűzvíztározó kiépítésére, korszerűsítésére, illetve ingatlan vásárlására.

Támogatás

VÍZGAZDÁLKODÁS FEJLESZTÉSI PÁLYÁZAT

A Vidékfejlesztési Program „A mezőgazdasági vízgazdálkodási ágazat fejlesztése” című (VP2-4.1.4-16 kódszámú) pályázati kiírása keretében a mezőgazdasági termelők egyéni, illetve kollektív beruházása esetén egyaránt maximum hárommilliárd forint vissza nem térítendő támogatás igényelhető 2022 tavaszától. A kedvezményezettek - eltérő pályázati szakaszban benyújtott - több kérelem alapján is jogosultak a támogatás elnyerésére, de a megítélt támogatás együttes összege nem haladhatja meg a szóban forgó összeget. A konstrukció a vízviasszatartást, a vízkészlet-gazdálkodást, az öntözési technológiák elterjesztését, a felszíni és felszín alatti víztestek kezelését szolgáló fejlesztések támogatását vette célba. A támogatási keretösszeg 99,57 milliárd forint. A kérelmek benyújtására még az év végéig, több szakaszban van lehetőség. A legközelebbi beadási határidő **2022. augusztus 4.** A támogatás összes elszámolható költséghez viszonyított legmagasabb hányada a közép-magyarországi régióban 40, más régiókban 50 százalék lehet. A fiatal mezőgazdasági termelők 10, a konzorciumban végrehajtott projektek 20 százalékponttal megemelt támogatási hányadra jogosultak. Amennyiben egy konzorcium minden tagja fiatal mezőgazdasági termelő, akkor 10+20 százalékponttal magasabb támogatási intenzitásra jogosult az adott fejlesztési projekt. Az értékelési határnapokig beadásra került projektek együttesen kerülnek elbírálásra.

A KONSTRUKCIÓ A VÍZVISSZATARTÁST, A VÍZKÉSZLET-GAZDÁLKODÁST, AZ ÖNTÖZÉSI TECHNOLÓGIÁK ELTERJESZTÉSÉT, A FELSZÍNI ÉS FELSZÍN ALATTI VÍZTESTEK KEZELÉSÉT SZOLGÁLÓ FEJLESZTÉSEK TÁMOGATÁSÁT VETTE CÉLBA.

Támogatás

AZ AGRÁR- ÉS VIDÉKFEJLESZTÉSI TÁMOGATÁSOK 2021-BEN - ALAPÍTVÁNYI SZEREPVÁLLALÁS A FEJLESZTÉSEK MEGVALÓSÍTÁSÁBAN

Az Agrárközgazdasági Intézet (AKI) az Agrárminisztérium, a Pénzügyminisztérium és a Magyar Államkincstár adatai alapján elkészítette az agrár és vidékfejlesztési támogatások 2021-es összesítését. A múlt évben különféle jogcímenek összesen mintegy 812 milliárd forint támogatáshoz jutott hozzá az agrárágazat. A teljes támogatási összeg majd 81 százaléka (kb. 657 milliárd forint) európai uniós forrásból származott, mintegy 19 százaléka (kb. 155 milliárd forint) pedig a hazai költségvetés biztosított fedezetet.

A közvetlen támogatások értéke az összes agrár és vidékfejlesztési támogatás több mint 50 százalékát tette ki. Az így folyósított összeg meghatározó része területalapú támogatás formájában és a zöldítési komponens keretében jutott el a kedvezményezettekhez. A nemzeti agrártámogatások között kiemelt szerepe volt az állatjóléti támogatásnak, ezen a címen kb. 25 milliárd forintot vettek igénybe a sertés- és baromfiágazat vállalkozásai. Az egyes állatbetegségek megelőzésére, leküzdésére pedig 13 milliárd forint támogatás jutott.

A Vidékfejlesztési Program (VP) keretében folyósított támogatások 2021-ben meghaladták a 250 milliárd forintot. A Magyar Halászati Operatív Program keretében mintegy 3,5 milliárd forinthez jutottak hozzá a gazdálkodók. Így, a vidékfejlesztési és halászati programokban kifizetett támogatások részesedése a teljes támogatási összegből elérte a 31 százalékot. A VP nyertes pályázatainak megvalósítása során a tárgyi eszközökbe történő beruházásokra több mint 75 milliárd forint támogatást folyósítottak. A mezőgazdasági vállalkozások 50 milliárd forintot meghaladó, az élelmiszeripariak pedig kb. 22 milliárd forint beruházási támogatáshoz jutottak hozzá. A VP 2014-es indulása óta 2021 végéig hozzávetőlegesen 1080 milliárd forintot fizettek ki a nyertes pályázóknak. A kifizetések több mint egynegyede, kb. 286 milliárd forint a tárgyi eszközökbe történő beruházásokhoz kapcsolódott.

Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány (AVHGA) kiemelt figyelmet fordít a teljes élelmiszervertikum vállalkozásaira, hogy azok a legkedvezőbb feltételek mellett juthassanak a szükséges forrásokhoz.

A mezőgazdasági, illetve az élelmiszer-feldolgozási beruházási projektek finanszírozásában az elnyert támogatások és a gazdálkodók saját forrása mellett kiemelkedő szerepe van a hitelezésnek. Az AVHGA kedvezményes kezességvállalása a finanszírozást segítő, stabilizáló, megkönnyítő szerepet lát el a támogatott és/vagy saját erőből megvalósuló vállalkozói fejlesztések banki hitelforráshoz jutásában, a VP nyertes pályázati projektjei megvalósításában. A kezesség a beruházások megvalósítását és fenntartását szolgáló hitelekhez egyaránt kapcsolódhat. Az alapítványnak fontos szerepe van a bankok által megkövetelnél gyakran szerényebb fedezettel rendelkező különféle méretű agrár- és élelmiszer-feldolgozó vállalkozások hitelezésében.

Támogatás

A MINŐSÉGRENSZERHEZ KAPCSOLÓDÁS TÁMOGATÁSA

A Vidékfejlesztési Programban még **2022. december 31-ig** pályázható a „Mezőgazdasági termelők EU-s és nemzeti minőségrendszerhez történő csatlakozásának támogatása” című (VP3-3.1.1-19 kódszámú) pályázati felhívás. A minőségrendszerek keretében előállított termékek magasabb minőséget képviselnek, mint a jogszabályok által támasztott minimum követelményeknek

megfelelő, más, hasonló termékek. A kiírás célja, hogy erősítse a termelők biztosabb integrációját az élelmiszerláncba, valamint az, hogy az Európai Unió és Magyarország által elismert minőségrendszerek és az azok keretében előállított termékek ismertek és elismertek legyenek a piacok és a vásárlók körében. A felhívás további célja a mezőgazdasági termelők által előállított magasabb hozzáadott értékű és minőségű mezőgazdasági termékek és élelmiszerek minőségrendszerekben való részvételének ösztönzése. A rendelkezésre álló támogatási keretösszeg 2,52 milliárd forint. Az évenkénti vissza nem térítendő támogatás termelőnként és termelői csoportonként 1000 eurónak megfelelő forintösszeg, amely egyösszegű átalány formájában kerül kifizetésre. A kérelem benyújtásának időpontjától függetlenül a támogatás öt éven keresztül vehető igénybe.